

مجموعه «فود آموز عملیات روانی»

خود آموز عملیات روانی (کلیات و مبانی)

مؤلفین: مرتضی چشمه زهر - جابر پوریانی

ارتش جمهوری اسلامی ایران

مرکز آموزشی و پژوهشی شهید سلیمان حبیب شیرازی

تهران - بهار ۱۳۹۴

سرشناسه : چشمه نور، مرتضی، ۱۳۶۱ -
 عنوان و نام پدیدآور : خودآموز عملیات روانی (کلیات و مبانی) / مولفین مرتضی
 چشمه نور، جابر پوریانی.
 مشخصات نشر : تهران: مرکز آموزشی و پژوهشی شهید سبهد صیاد شیرازی،
 ۱۳۹۳.
 مشخصات ظاهری : ۶۰ ص. - مصور: ۱۱×۱۷ اس.م
 شابک : ۳۰۰۰۰۰ ریال ۶۸۸-۶۰۰-۶۸۶۹-۵۸۰۲
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 یادداشت : کتابخانه: ص. ۵۷-۶۰.
 موضوع : جنگ روانی
 شناسه افزوده : پوریانی، جابر، ۱۳۵۴ -
 شناسه افزوده : مرکز آموزشی و پژوهشی شهید سبهد صیاد شیرازی
 رده بندی کنگره : UB۲۷۵ ۱۳۹۳ خ ۹ ج ۱ /
 رده بندی شریعی : ۳۴۳/۳۵۵
 شماره کتابشناسی ملی : ۳۷۵۷۱۳۲

نام کتاب: خودآموز عملیات روانی (کلیات و مبانی)
 مولفین: مرتضی چشمه نور-جابر پوریانی
 ناظر ویراستار: کیومرث منصوبی
 ویراستار: سید ابراهیم آخوندی
 طراح جلد: امین حاجی علی خیمه
 صفحه آرای: امین حاجی علی خیمه
 نوبت چاپ: اول - بهار ۱۳۹۴
 ناشر: مرکز آموزشی و پژوهشی شهید سبهد صیاد شیرازی
 شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
 قیمت: ۳۰۰۰۰ ریال

نشانی: تهران- لویزان - بزرگراه ارنش - روبروی سازمان جنگل ها و مراتع - مرکز
 آموزشی و پژوهشی شهید سبهد صیاد شیرازی، صندوق پستی: ۳۶۹۱ - ۱۶۷۶۵ - تلفن
 مرکز عرضه محصولات فرهنگی: ۲۲۵۰۶۹۷
 حق چاپ برای مرکز آموزشی و پژوهشی شهید سبهد صیاد شیرازی محفوظ می باشد.

۳	پیشگفتار.....
۱۱	۱- تعاریف.....
۱۲	۲- تاریخچه عملیات روانی.....
۲۱	۳- نظریه پردازان عملیات روانی.....
۳۴	۴- مهمترین اهداف در عملیات روانی.....
۳۵	۵- ویژگی عملیات روانی.....
۳۶	۶- مخاطبان عملیات روانی.....
۳۶	۷- عوامل موثر در اجرای عملیات روانی.....
۳۷	۸- انواع عملیات روانی.....
۳۷	۹- سطوح عملیات روانی.....
۳۹	۱۰- عملیات ضد جنگ روانی.....
۴۰	۱۱- ابعاد عملیات ضد جنگ روانی.....
۴۲	۱۲- ابزارهای عملیات روانی.....

صفحه	عنوان
۴۲.....	۱۳- طبقه بندی ابزارهای عملیات روانی
۴۸.....	۱۴- تم‌ها در عملیات روانی
۴۹.....	۱۵- ویژگی‌های یک تم
۴۹.....	۱۶- تبلیغات
۵۰.....	۱۷- انواع تبلیغات (بر اساس منبع تبلیغ)
۵۲.....	۱۸- شرایط لازم برای تبلیغات موثر
۵۳.....	۱۹- انواع تبلیغات بر اساس اثر و نتیجه آن
۵۳.....	۲۰- شیوه‌ها و روش‌های عملیات روانی
۵۵.....	۲۱- تاکتیک‌های عملیات روانی
۵۶.....	۲۲- تکنیک‌های عملیات روانی
۵۷.....	*منابع و مآخذ

پیشگفتار

کسی که خواهد از دشمن غلت نمود، باید که دشمن او بخوابد و کمر و جلدی دشمن وی را بیدار خواهد کرد (امام علی (ع))

برای حصول موفقیت یک عملیات، باید عملیات روانی را به عنوان جزء لاینفک فرآیند برنامه ریزی و طراحی مأموریت در نظر گرفت.

با توجه به بررسی به عمل آمده از تاریخچه‌ی جنگ‌های مختلف از جنگ جهانی اول گرفته تا جنگ‌های اخیر اهمیت استفاده از عملیات روانی به عنوان یکی از اصلی‌ترین تجربه‌ها به منظور ایجاد روحیه و انگیزه بین نیروهای نظامی خودی، پیشبرد و موفقیت آنها در جبهه‌ی جنگ، حفظ روحیه‌ی مردم برای انجام دادن پشتیبانی‌های همه جانبه و از سوی دیگر ایجاد شک و تردید در بین مردم کشور مقابل و از بین بردن انگیزه‌ی نیروهای نظامی آنها اجرا می‌گردد.

اهمیت فوق‌العاده‌ی عملیات روانی در پیشبرد اهداف و سیاست‌های راهبردی دفاعی و امنیتی بر هیچکس پوشیده نیست و در طول تاریخ، عملیات روانی به‌عنوان یکی از شیوه‌های شکست دادن حریف و کاهش توان رزمی دشمن همواره مورد استفاده قرار گرفته است. همچنین عملیات روانی می‌تواند به‌عنوان پشتیبانی عملیات نظامی در راستای ارتقاء روحیه و آمادگی نیروهای مسلح بخصوص نه‌اجا و مردم یک کشور مؤثر باشد.

با توجه به اینکه پژوهش‌های فراوانی در حوزه‌های دشمن‌شناسی، تهدید شناسی و عملیات روانی و شیوه‌های تهدیدات نرم انجام پذیرفته و کتب و مقالات فراوانی نیز در این زمینه منتشر شده است، لیکن به دلایل مختلف از جمله حجم زیاد مطالب، عدم امکان حمل و دسترسی به کتاب‌های مورد نظر در همه جا و همچنین عدم فرصت مطالعه کامل مطالب انبوه با توجه به

مشغله‌های افراد در جوامع امروزی، امکان بهره‌برداری مفید و کامل از آنها میسر نگردد. لذا نیاز مبرمی نسبت به تدوین و آماده‌سازی کتاب‌هایی در این حوزه با حجم کم، ولی مطالبی مختصر و موجز در قالب کتابچه‌های جیبی که امکان حمل و دسترسی به آن در همه جا میسر باشد، احساس می‌شود که با استعانت از الطاف الهی این امر محقق گردید.

در جلد اول این مجموعه که با عنوان «آشنایی با کلیات عملیات روانی» ارائه گردیده است؛ خلاصه‌ای از تاریخچه، اهداف، ویژگی‌ها و سطوح عملیات روانی تشریح و ابزارهای مورد استفاده در عملیات روانی، ابعاد عملیات ضد جنگ روانی مطرح می‌گردد. همچنین در ادامه بحث، نقش تم‌ها و تبلیغات در عملیات روانی مورد بررسی قرار گرفته و در پایان از تکنیک‌ها و روش‌های مورد استفاده در عملیات روانی سخن به میان می‌آید.

جلد دوم این مجموعه که با عنوان «آشنایی با ابزارهای عملیات روانی (رسانه‌های دیداری)» ارایه گردیده است؛ به بررسی ابزارها و رسانه‌های (دیداری) عملیات روانی (تلویزیون، سینما، انیمیشن و ...) به صورت خلاصه و اجمالی، می‌پردازد.

جلد سوم این مجموعه که با عنوان «آشنایی با ابزارهای عملیات روانی (رسانه‌های شنیداری)» ارایه گردیده است؛ به بررسی ابزارها و رسانه‌های (شنیداری) عملیات روانی (رادیو، بلندگو، تریبون، شعار، موسیقی و ...) به صورت خلاصه و اجمالی، می‌پردازد.

جلد چهارم این مجموعه که با عنوان «آشنایی با ابزارهای عملیات روانی (رسانه‌های نوشتاری)» ارایه گردیده است؛ به بررسی ابزارها و رسانه‌های (نوشتاری) عملیات روانی

(کتاب‌ها، مجلات، اعلامیه و ...)، به صورت خلاصه و اجمالی، می‌پردازد.

جلد پنجم این مجموعه که با عنوان «آشنایی با ابزارهای عملیات روانی (رسانه‌های ابزاری)» ارائه گردیده است؛ به بررسی ابزارها و رسانه‌های (ابزاری) عملیات روانی (تلفن همراه، پیامک، اسباب‌بازی، بازی‌های رایانه‌ای و ...)، به صورت خلاصه و اجمالی، می‌پردازد.

جلد ششم این مجموعه که با عنوان «آشنایی با ابزارهای عملیات روانی (رسانه‌های آنلاین)» ارائه گردیده است؛ به بررسی ابزارها و رسانه‌های (آنلاین) عملیات روانی در حوزه فضای مجازی: (اینترنت، شبکه‌های اجتماعی و شبکه‌های اشتراک گذاری همچون فیس‌بوک، توئیتر، یوتیوب و ...)، به صورت خلاصه و اجمالی، می‌پردازد.

جلد هفتم این مجموعه که با عنوان «آشنایی با تاکتیک‌های عملیات روانی» آرایه گردیده است؛ به معرفی مهمترین و پرکاربردترین تاکتیک‌های عملیات روانی به صورت خلاصه و اجمالی، به صورت خلاصه و اجمالی، می‌پردازد.

جلد هشتم این مجموعه که با عنوان «آشنایی با تکنیک‌های عملیات روانی» آرایه گردیده است؛ به معرفی مهمترین و پرکاربردترین تکنیک‌های عملیات روانی به صورت خلاصه و اجمالی، می‌پردازد.

البته لازم به ذکر است که حجم و گستره مطالعات و موضوعات عملیات روانی در حوزه‌های سیاسی، روانشناسی، اطلاعاتی، اجتماعی، فرهنگی، دفاعی، امنیتی و ... بسیار بیشتر از مطالب آرایه شده در این مجموعه‌ها است که به آن‌ها پرداخته شده، لیکن امید است با راهنمایی‌های ارزنده شما اساتید، پژوهشگران، محققان و

خوانندگان گرامی نسبت به ارتقاء سطح کمی و کیفی این مجموعه‌ها و فنای مطالب موجود در آنها در شماره‌های بعدی اقدام شود.

در پایان ضمن قدردانی از مرکز آموزش‌های هوایی شهید خضربی و حمایت‌های معاونت عملیات نهاجا (مدیریت عملیات روانی) و مرکز آموزش اطلاعات شهید صیاد، از تمامی عزیزان و بزرگوارانی با حمایت‌های دلسوزانه و بی‌دریغ مادی و معنوی خود باعث تدوین، چاپ و انتشار این مجموعه شده‌اند، بویژه اسامید گرانقدر و بزرگوارم، آقایان «سیدابوالفضل حسینی نیک، اسد... ترابی، بهبود برمک، کمال درخشانی و علیرضا دانشور» تشکر نموده و از درگاه خداوند منان برای آن عزیزان توفیق روز افزون مسئلت می‌نمایم.

مولف - بهار ۱۳۹۶